

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: **Wstęp do nauki o więziennictwie**

Nazwa w języku angielskim: **Introduction to prison science**

Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: **2026/2027**

Kierunek studiów: **Pedagogika**

Poziom studiów: **Studia I stopnia**

Forma studiów: **Niestacjonarna**

Profil: **Praktyczny**

Specjalność: **Resocjalizacja z kryminologią**

Język wykładowy: **Polski**

Jednostka prowadząca: **Wydział Nauk Społecznych i Technicznych**

Opiekun przedmiotu: **dr hab. Rafał Czachor, prof. UJW**

OBCIĄŻENIE STUDENTA

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Projekt	Laboratorium
Liczba godzin zajęć dydaktycznych organizowanych przez Uczelnię	12	-	-	-	-
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta	50	-	-	-	-
Forma zaliczenia	Zaliczenie z oceną	-	-	-	-
Liczba punktów ECTS	2	-	-	-	-

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Brak wymagań

CELE PRZEDMIOTU

C1	Zajęcia mają na celu przedstawienie obecnego stanu wiedzy na temat funkcjonowania systemów wykonywania kary pozbawienia wolności w świecie i Polsce.
----	--

C2	Student w efekcie zajęć ma osiąść adekwatną wiedzę na temat realiów systemu penitencjarnego w Polsce w aspekcie porównawczym, aby dalej móc samodzielnie uzupełniać wiedzę z tego zakresu potrzebną w zakresie jego zawodowych obowiązków.
C3	Student potrafi omówić możliwości i ograniczenia w osiąganiu założonych celów, a także kierunków zmian w nich zachodzących.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ – PEU	
Z zakresu wiedzy:	
PEU_W01	Znajomość międzynarodowych i polskich aktów prawnych regulujących wykonywanie kary pozbawienia wolności; wiedza o realiach funkcjonowania systemów penitencjarnych w Polsce i na świecie; wiedza o patologii funkcjonowania systemów wykonywania kary pozbawienia wolności i kierunkach jego reformowania w Polsce i świecie.
Z zakresu umiejętności:	
PEU_U01	Potrafi, na podstawie obserwacji, ocenić efektywność i poprawność funkcjonowania systemów wykonania kary pozbawienia wolności.
Z zakresu kompetencji społecznych:	
PEU_K01	Student rozumie wpływ systemu więziennictwa na społeczeństwo oraz zna podstawowe zasady etyki zawodowej w pracy z osadzonymi. Jest świadomy problemów związanych z prawami człowieka i warunkami w więzieniach.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć – WYKŁAD		Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do przedmiotu, omówienie karty przedmiotu, zasad zaliczenia.	0,5
W1	Uwięzienie i jego funkcje w systemach kontroli społecznej wspólnoty pierwotnej, starożytności, średniowieczu.	1,5
W2	Więzienie karą samoistną - narodziny nowoczesnego więziennictwa. Pierwsze modele wykonywania kary pozbawienia wolności i konflikty pomiędzy funkcją represyjną a poprawczą więzienia.	2
W3	Konflikt pomiędzy efektywnym bezpieczeństwem więzienia a jego misją reintegracji społecznej osadzonych	2

W4	Architektoniczne i elektroniczne wersje nowego więziennictwa. Przeludnienie w więzieniach. Realne modele wykonywania kary pozbawienia wolności w świecie.	2
W5	Latynowski system więziennictwa. Kolonie karne system sowiecki i posowiecki. Dominacja systemu celkowego w więziennictwie Zachodu.	2
W6	Jak uciec przed fatalistycznymi nawrotami kryzysów. Konieczne reformy polskiego systemu penitencjarnego	2
Razem		12

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
1.	Wykłady z prezentacją multimedialną
2.	Wizyty studyjne
3.	Studium przypadków

**METODY I FORMY OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Formy oceny (F lub P)*	Numer efektu uczenia się (przedmiotowego)	Metody oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F	PEU_W01, PEU_U01, PEU_K01,	Ocena z dyskusji, dotyczącej studium przypadków
F	PEU_W01, PEU_U01, PEU_K01,	Pisemne sprawozdanie z wizyt studyjnych
P	PEU_W01, PEU_U01, PEU_K01,	Średnia ocena obejmująca ocenę z dyskusji oraz sprawozdania

*F – ocena formująca (w trakcie semestru), P – ocena podsumowująca (na koniec semestru)

KRYTERIA OCENY

OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Nr PEU	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
PEU_W01	Student przedstawia obecny stan wiedzy na temat funkcjonowania systemów wykonywania kary pozbawienia wolności w świecie i Polsce.	Student w stopniu poszerzonym przedstawia obecny stan wiedzy na temat funkcjonowania systemów wykonywania kary pozbawienia wolności w świecie i Polsce.	Student w stopniu pogłębionym omawia i dokonuje analizy obecnego stanu wiedzy na temat funkcjonowania systemów wykonywania kary pozbawienia wolności w świecie i Polsce.
PEU_U01	Student w stopniu podstawowym posiada wiedzę na temat realiów systemu penitencjarnego w Polsce w aspekcie porównawczym.	Student posiada adekwatną wiedzę na temat realiów systemu penitencjarnego w Polsce w aspekcie porównawczym, aby dalej móc samodzielnie uzupełniać wiedzę z tego zakresu potrzebną w zakresie jego zawodowych obowiązków.	Student posiada adekwatną i pogłębioną wiedzę na temat realiów systemu penitencjarnego w Polsce w aspekcie porównawczym. Samodzielnie potrafi uzupełniać wiedzę z tego zakresu potrzebną w zakresie jego zawodowych obowiązków. Dokonuje analizy.
PEU_K01	Student ma ogólne pojęcie o społecznych i etycznych aspektach więziennictwa, ale jego wiedza jest powierzchowna. Student potrafi współpracować, ale często potrzebuje wsparcia i wskazówek. Potrafi komunikować się z innymi, ale jego umiejętności są ograniczone. Student podejmuje decyzje zgodne z prawem i etyką, ale jego zdolność oceny konsekwencji jest ograniczona.	Student ma dobrą znajomość aspektów społecznych i etycznych więziennictwa. Student skutecznie współpracuje w zespole i wnosi wartościowe uwagi. Student potrafi jasno komunikować się z różnymi grupami społecznymi. Student podejmuje odpowiedzialne decyzje zawodowe zgodne z zasadami etyki i prawa.	Student ma zaawansowaną wiedzę na temat aspektów społecznych i etycznych więziennictwa. Student efektywnie współpracuje w zespole, często liderując. Student potrafi bardzo jasno i skutecznie komunikować się, dostosowując sposób komunikacji do odbiorców. Podejmuje świadome i odpowiedzialne decyzje zawodowe, przewidując i oceniając konsekwencje swoich działań.

LITERATURA PODSTAWOWA

Mazuryk Marcin, Zoń Michał — Służba Więzienna, Warszawa, 2013, Wolters Kluwer [dostępne w bazie LEX]

Moczydłowski P. — Clean zone/czysta zona: organizacyjne i społeczne uwarunkowania nielegalnego obrotu narkotykami w koloniach karnych determinujące sposób przeciwdziałania, leczenia i kontroli narkomanii w państwach Azji Środkowej, Warszawa, 2015, Uniw. Warsz. IPSiR [W: Modernizowanie więziennictwa: V [Piąty] Kongres Penitencjarny/ red. Teodor Bulenda, Andrzej Rzepliński.- Warszawa: Uniw. Warsz. IPSiR; Centralny Zarząd Służby Więziennej, 2015. S. 605-623.]

Moczydłowski P. — Proces globalizacji i postępu technicznego a przemiany w wykonywaniu kary pozbawienia wolności, Poznań, 2016, UAM [W: Czy i jakie więzienia są potrzebne: rozważania na tle zagadnień współczesności: księga rocznicowa z okazji 25 lat Polskiego Towarzystwa Penitencjarnego / pod red. Piotra Stępnika, Tomasa Kalisza i Wojciecha Zalewskiego; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Gdański, Polskie Towarzystwo Penitencjarne. Poznań UAM, 2016. S. 77-102.]

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

Foucault M. — Nadzorować i karać. Narodziny więzienia, Warszawa, 2020, Wydawnictwo Aletheia

Postulski K. — Kodeks karny wykonawczy. Komentarz, Warszawa, 2017, Wolters Kluwer [dostępne w bazie LEX]

MACIERZ POWIĄZANIA

EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU WSTĘP DO NAUKO O WIĘZIENICTWIE Z EFEKTAMI UCZENIA SIĘ NA KIERUNKU PEDAGOGIKA

Przedmiotowy efekt uczenia się	Odniesienie przedmiotowe o efektu do efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności	Cele przedmiotu	Treści programowe	Numer narzędzia dydaktycznego
PEU_W01	K_W09, K_W10	C1, C2, C3	W1-6	1,2,3
PEU_U01	K_U01	C1, C2, C3	W1-6	1,2,3
PEU_K01	K_K02, K_K04	C1, C2, C3	W1-6	1,2,3